

ÇEVRE SORUNLARI ARAŞTIRMA ve UYGULAMA MERKEZİ

Faaliyet Raporu

2021-2022

Merkezimiz Fakülte, Enstitü ve Yüksekokullarla iş birliği yaparak çevre ile ilgili eğitim-öğretim, araştırma, yayın ve uygulama etkinliklerine yardımcı olmak, öncelikle yöresel, ulusal ve uluslararası çevre sorunları saptamak ve bu konudaki sorunlara çözüm getirecek stratejiler belirlemek amacıyla kurulmuştur.

Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi, temiz enerji konularında çalışmakta ve Uluslararası Enerji Ajansı ile ortak çalışmalar yürütmektedir. Su analizleri, toprak ısı duyarlılık testleri yapmaktadır. Öğrenci ve öğretim elemanı değişim programlarına destek vermektedir. Kongre ve bilimsel toplantılar düzenlemektedir. İklim Değişikliği Komisyonu, Greenmetric Komisyonu çalışmalarını yürütmekte ve üniversitemizin oluşturduğu komisyonların çalışmalarına katkı sağlamaktadır. Yayınlar hazırlamakta ve bilimsel kitaplarda editörlük çalışmaları yürütmektedir. Pandemi döneminde başlattığı webinarlarla güncel çevresel konularda farkındalığı artırmaktadır.

Çevre Sorunları Araştırma Merkezi Faaliyet Raporu, 2021 –2022 tarihleri arası faaliyetleri kapsamaktadır. Merkezimizin yürüttüğü faaliyetler; Çukurova Üniversitesi Sürdürülebilirlik ve Çevre Raporu 2022, UI GreenMetric Dünya Üniversite Sıralaması başvurusu, İklim Dostu Yeşil Üniversite Raporu 2022, Uluslararası Enerji Ajansı faaliyetleri, projeler, sanayi işbirliği, yayınlar, bilgilendirme raporları, komisyon üyelikleri ve etkinlikler başlıkları altında toplanmıştır.

1.1 Greenmetric Dünya Üniversite Sıralaması Başvurusu

Merkezimiz, Üniversitemizin “UI GreenMetric Dünya Üniversite Sıralaması” başvurusunun koordinasyonunu ile görevlendirilmiş ve 2019 yılından bu yana 2019, 2020 ve 2022 yıllarında başvurular gerçekleştirmiştir.

2019 ve 2020 yılları başvuru çalışmalarını yürütmek üzere Rektör yardımcılarımız (2019 yılında Prof.Dr. Seyhan TÜKEL ve 2020 yılında Prof. Dr. Süha BERBEROĞLU,) başkanlığında ve Prof. Dr. Halime PAKSOY, Prof. Dr. Fatma ÇEVİK, Prof. Dr. Zeynep ZAIMOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇİLEK, Ramazan YAZGAN ve Öğr. Gör. Sevgi GÖÇÜK’ten oluşan bir komisyon oluşturulmuştur. Merkezimiz koordinasyonunda 2019 yılı başvurusu 31 Ekim 2019’da ve 2020 başvurusu 30 Ekim 2020 tarihinde yapılmıştır.

2019 başvurusu sonucunda, Üniversitemiz “UIGreenmetric Dünya Sıralaması”nda 780 dünya üniversitesi arasında 293., 42 Türk Üniversitesi arasında ise 11. sırada yer almıştır. 6 farklı kritere göre

yapılan sıralamada üniversitemiz yerleşim ve alt yapı kriterine göre dünya sıralamasında 7. ve Türkiye sıralamasında da 1. olmuştur.

2020 başvurusu sonucunda, Üniversitemiz “UIGreenmetric Dünya Sıralaması”nda dünya sıralamasında 335., Türk Üniversitesi arasında ise 17. sırada yer almıştır. 6 farklı kriterine göre yapılan sıralamada üniversitemiz yerleşim ve alt yapı kriterine göre dünya sıralamasında 10. ve Türkiye sıralamasında da 1. olmuştur.

2022 yılı başvuru çalışmalarını yürütmek üzere de Rektör yardımcımız Prof. Dr. Neslihan BOYAN başkanlığında ve Prof. Dr. Halime PAKSOY, Prof. Dr. Fatma ÇEVİK, Prof. Dr. Zeynep ZAIMOĞLU, Ramazan YAZGAN ve Öğr.Gör. Sevgi GÖÇÜK’ ten oluşan bir komisyon oluşturulmuştur. Merkezimiz koordinasyonunda 2022 yılı başvurusu 31 Ekim 2022 tarihinde yapılmıştır.

2022 başvurusu sonucunda, Üniversitemiz “UIGreenmetric Dünya Sıralaması”nda dünya sıralamasında 426., Türk Üniversitesi arasında ise 35. sırada yer almıştır. 6 farklı kriterine göre yapılan sıralamada üniversitemiz yerleşim ve alt yapı kriterine göre dünya sıralamasında 38. ve Türkiye sıralamasında da 4. olmuştur.

1.2 Yeşil Kampüs WEB sitesi editörlüğü

Üniversitemizin sürdürülebilirlik çalışmalarının duyurulması amacıyla yeşil kampüs web sitesi (<https://green.cu.edu.tr>) 2019 yılında oluşturulmuş ve aktif olarak güncelleme çalışmaları devam etmektedir. İçeriği ve yönetimi Bilgi İşlem Merkezi koordinasyonunda Çevre Merkezimiz tarafından sürdürülmektedir.

1.3 Uluslararası Enerji Ajansı Enerji Depolama Teknoloji İşbirliği Programı Faaliyetleri

Çukurova Üniversitesi ülkemizi temsilen 29 Haziran 1995 tarihinde Uluslararası Enerji Ajansı’yla Enerji Depolama Teknoloji İşbirliği Programı (International Energy Agency Energy Storage Technology Collaboration Program– IEA ES TCP www.iea-es.org) uygulama anlaşması Dışişleri Bakanlığımızın onayıyla, ülkemizi temsilen Çukurova Üniversitesi adına merkezimiz müdürü Prof.Dr. Halime Ö. PAKSOY tarafından imzalanmıştır. IEA ES yönetim kurulunda 1995 yılından beri delege olarak görev alan Prof.Dr. Halime Ö. PAKSOY 18 ülkenin üyesi bulunduğu ES yönetim kurulunun iki dönem başkanlığını (1999-2002, 2011-2016) yapmıştır. 2020 yılında IEA ES yıllık aidatları üniversitemiz bütçesinden ödeyemediğimiz için, ülkemizi IEA ES TCP temsil görevi Enerji Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın onayıyla Türk Tesisat Mühendisleri Derneği (TTMD) ye devredilmiştir. IEA ES Yönetim Kurulunda Türk delege olarak Prof.Dr. Halime Ö. PAKSOY görevine devam etmektedir. Bu faaliyet raporu döneminde merkezimiz koordinasyonunda devam eden ES faaliyetleri şunlardır:

1. Yönetim Kurulu Türk delegesi
2. Annex 34 uzmanlar grubu üyeliği ve Subtask 1 liderliği
3. Annex 35, 37 ve 40 uzmanlar grubu üyelikleri

1.4 Projeler

Tamamlanan projeler:

1. “Mülteci Barınaklarında Yenilenebilir Enerji ve Gizli Isı Depolama ile Isıtma ve Soğutma İhtiyacının Azaltılması – GreenRefuge”, TÜBİTAK British Council Uluslararası İkili İşbirliği Projesi, Paksoy H. Ö. (Yürütücü), 2019 – 2022

Devam eden projeler:

1. “Enhancement of engineering skills of students of all levels for application of evidence based sustainable renewable energy solutions in the built environment-Skybelt”, Avrupa Birliği Erasmus+ Project, 2019 – devam ediyor
2. “Techno-economical evaluation of different thermal energy storage concepts for CSP plants – CSPplus”, Avrupa Birliği CSP-ERANET projesi, 2020 – devam ediyor

1.5 Sanayi işbirliği faaliyetleri

1. ÇİMSA 3D yazıcılar için ısıl etkinliği artırılmış beton harç geliştirme projesi, ÇÜ Teknokent projesi, 2020-2021
2. ÇİMSA ile beraber Avrupa Birliği Ufuk 2020 “Development and Laboratory Tests of Easily Scalable Innovative Concentrating Solar Tri-Generation System with Reduced Cost and Superior Efficiency – Helio-Watt” proje başvurusu, 2021
3. Arçelik desteğiyle “Mülteci Barınaklarında Yenilenebilir Enerji ve Gizli Isı Depolama ile Isıtma ve Soğutma İhtiyacının Azaltılması – GreenRefuge”, TÜBİTAK British Council Uluslararası İkili İşbirliği Projesi, 2019 – 2022
4. İstanbul Teknik İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. “Karayollarında Sıcaklık Değişimlerine Bağlı Olarak Meydana Gelen Çatlakların Önlenmesi İçin Mikrokapsüllenmiş Faz Değiştiren Madde Katkılı Bitümlerin Geliştirilmesi”, ÇÜ Teknokent projesi, 2020-2021
5. Barış Mühendislik ile beraber “Techno-economical evaluation of different thermal energy storage concepts for CSP plants – CSPplus”, Avrupa Birliği CSP-ERANET projesi, 2020 – devam ediyor

1.6 Diğer (Yayınlar, Bilgilendirme Raporları, vb.)

1. Çukurova Üniversitesi Sürdürülebilirlik ve Çevre Raporu 2022
2. İklim Dostu Yeşil Üniversite Raporu 2022

1.7 Üyelikler

1. UI Greenmetric Komisyonu üyeliği
2. Çevre Sorunları ve Uygulama Merkezi bünyesinde İklim Değişikliği Komisyonu Üyeliği
3. Çukurova Üniversitesi Yenilenebilir Enerji Komisyonu Üyeliği
4. İSG Kurulu "Tehlikeli Grup" Üyeliği

1.8 Etkinlikler

1. TÜBİTAK 2021 yılı Bilim ve Teknoloji Haftası kapsamında düzenlenen "81 İlde 81 Bilim Söyleşi" etkinliğinde, Prof. Dr. Fatma Çevik 10.03.2021 tarihinde Kilis İl Milli Eğitimi Müdürlüğü'nde çevrimiçi "Su Ayak İzimiz ve Sürdürülebilirlik" konusunda söyleşi gerçekleştirmiştir.
2. Denizli Sanayi Odası bünyesinde faaliyetlerini yürüten Denizli AB Bilgi Merkezi'nin 22 Mart 2021 Dünya Su Gününde çevrimiçi düzenlediği "Sürdürülebilir Bir Dünya için Su Yönetimi" toplantısına Prof. Dr. Fatma Çevik "Su Yönetimi Açısından Su Kalitesi ve Sucul Ekosistemler" konusunda konuşmacı olarak katılmıştır.
3. Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Seminerleri 1: Su Ayak İzimiz ve Sürdürülebilirlik, Prof. Dr. Fatma ÇEVİK, Çukurova Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, 25 Mart 2021
4. DenizTemiz Derneği/TURMEPA'nın DENİZ KÜLTÜRÜ VE ÇEVRE DERGİSİ, MART- NİSAN 2021 SAYI: 61 Mavi gönüllü bölümünde, "STK-AKADEMİ ENVANTERİ, Fayda ve Farkındalığa Dönüştürülmüş bilgi" başlığında Prof. Dr. Fatma Çevik ile röportaj yayınlanmıştır.
5. Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Seminerleri 2: Plastik Kirliliği, Prof. Dr. Mesut BAŞIBÜYÜK, Çukurova Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği, 14 Nisan 2021
6. Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Seminerleri 3: Yeşil Mutabakat, Prof. Dr. Mahir FİSUNOĞLU, Çağ Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 21 Nisan 2021
7. Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Seminerleri 4: Yakıt Olarak Hidrojen, Prof. Dr. Gülfeza KARDAŞ, Çukurova Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü, 19 Ekim 2021
8. Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Seminerleri 5: Denizlerimizde Yeni Tehdit: MÜSİLAJ, Prof. Dr. Sevim POLAT, Çukurova Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, 24 Kasım 2021
9. 22.12.2021 tarihinde "Çukurova Sanat Girişimi" tarafından hazırlanan Çukurova Okulu- Doğa ve İnsan İlişkileri kapsamında Prof. Dr. Fatma Çevik tarafından "Bir Damla Su, Bir Dünya Hayat" konusu anlatılmış ve söyleşi gerçekleştirilmiştir.
10. DenizTemiz Derneği/ TURMEPA'nın TURMEPA gönüllüleri ile 02.02.2022 tarihinde Prof. Dr. Fatma Çevik tarafından çevrimiçi "'Sulak Alanlar ve Ekosistem'" konusu anlatılmış ve söyleşi gerçekleştirilmiştir.

11. Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Seminerleri 6: Sulak Alanlar ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, Prof. Dr. Fatma ÇEVİK, Çukurova Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, 10 Mart 2022
12. Çukurova Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma Merkezi (ÇESAM) Dünya Su Günü Etkinliği, Adana 5 Ocak Rotary Kulübü İşbirliğiyle, Yeşil Kampuse Doğru: SU VE PLASTİK, 22 Mart 2022
13. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Başkanlığı tarafından desteklenen 2022 Bilim Söyleşileri kapsamında 25.04.2022 tarihinde Prof. Dr. Fatma Çevik tarafından Adana-Ceyhan Yaltır Kardeşler Ortaokulu'nda "Su Ayak İzimiz ve Geleceğimiz" konusu anlatılmış ve söyleşi gerçekleştirilmiştir.
14. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Destekleme Programları 4004- Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında kabul edilen ve 01-06 Eylül 2022 tarihleri arasında gerçekleşen "Çukurova Deltası ve Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi" projesinde Prof. Dr. Fatma Çevik eğitmen olarak katılmıştır.